

7. SOTE-PALVELUIDEN ULKOISTAMINEN

KH § 172

Sote-uudistuksen toteutuessa maakunta on nykytietämyksen mukaan velvollinen vuokraamaan kunnan kiinteistöt kolmeksi (3) + optiona yhdeksi (1) vuodeksi. Pienten kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että palveluja tullaan keskittämään, ja etteivät kiinteistöjä koskevat sopimukset enimmiltä osin otaksuttavasti jatku ko. ajanjakson jälkeen koska:

- Pohjois-Savon maakunnan valtiolta vuosina 2020 – 2025 saama sote-rahoitus vähenee asteittain yhteensä n. 20 m €
- Nykyisen sairaanhoitopiirin poistot ja korot ovat v. 2017 n. 27 m €, v. 2024 n. 40 m € ja velkamäärä kasvaa ennusteiden mukaan n. 300 miljoonasta eurosta n. 500 miljoonaan euroon (SHP:n kuntakokous 19.10.2017).
- Valinnanvapaus lisää kilpailua julkinen <> yksityinen, jolloin maakunnan palveluverkon kiinteistötarpeet todennäköisesti pienenevät.
- Ikävaikutteisten menojen vuotuinen 1-2 % kasvu sekä lääkkeiden hintojen nousu tuo lisää taloudellisia haasteita.
- Suunnitellun maakuntavaltuuston kokoonpanosta valtaosa tulee neljästä suurimmasta kaupungista/kunnasta (Kuopio/Siilinjärvi/ Iisalmi/Warkaus).

Myös toimintatapojen muutos johtaa pienten vuodeosastojen lakkauttamiseen. Esim. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän valtuusto päätti Asikkalan, Padasjoen, Iitin ja Lahden Nastolan vuodeosastojen sulkemisesta helmikuun lopulla. Eksotessa kehitetään kotihoitoa, mikä on aikaansaanut vuodepaikkojen vähenemisen vuoden 2011 n. 2000 paikan tasosta n. 1500 paikkaan. Rautjärven vuodeosaston toiminta on päättynyt v. 2017, ja tämänhetkisten arvioiden mukaan Ruokolahden vuodeosaston toiminta päättyy ensi vuoden aikana ja Parikkalan sairaalan vuodeosaston toiminta ensi vuoden lopussa.

Kuntatalouden näkökulmasta huomionarvoista on myös se, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa kunnan vuosina 2018 - 2019 kasvaneet sote-menot vaikuttaisivat jatkossa vähentävästi kunnan valtionosuuksiin vuodesta 2020 eteenpäin (Kuntaliitto: Sanna Lehtonen). Kaavin kunnan alijäämä näyttää taloussuunnitelmassa muodostuvan veronkorotusten ja muiden sopeuttamistoimien jälkeenkin vuosien 2018 - 2019 ennustettujen tulosten perusteella vuoden 2019 lopussa ainakin n. 500.000 euroksi. Alijäämä on katettava TA:n suunnittelukauden aikana, eikä kattamista voida nykysäännöin siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla taloussuunnitelmavuosien yli kuten ennen.

/..

./..

Edellä esitetyt seikat huomioiden on perusteltua, että Kaavin kunta kilpailuttaa sote-ulkoistuksen. Voimassa oleva rajoituslaki huomioiden vaihtoehtoina voivat olla joko sopimuskausi yli 5v. ja osuus alle 50 % kunnan järjestämistä vastuulla olevista sote-menoista (v. 2016 taso) tai kokonaisulkoistus, jossa sopimuksen kesto ei saa ylittää viittä (5) vuotta.

Varmistaakseen säästöt, kunnan on tarkoituksenmukaista suorittaa kilpailutus käänteisenä

(<http://hankinta-asiamies.fi/fi/ajankohtaista/53/knteinen-kilpailutus-ratkaisu-julkisiin-hankintoihin>),

missä hankinnan arvo, tavoitteet ja haluttu lopputulos määritellään ennalta. Hinnan ollessa kaikille sama, toimittajat voivat tehdä omien vahvuuksiensa mukaisen tarjouksen. Edelleen käänteisessä kilpailutuksessa kilpailutusvirheet vähenevät, ja tarjoukseen tuotetusta materiaalista koostuvat kustannukset ovat täysin tarjoajan liiketoimintariskinä. Samalla rakennetaan uskottava toimintamalli tulevan alijäämän kattamiseksi, varmistetaan sote-menojen kasvun taittaminen ja tulevat vähintään nykytasoiset valtionosuudet kunnalle jääviä tehtäviä koskien. Palveluntuottajaa ajatellen luodaan perusta palvelujen ja työpaikkojen säilymiseksi Kaavilla myös mahdollisen sote-uudistuksen toteutuessa.

Kilpailutuksen yhteyteen voidaan sovittaa kiinteistöjen myyntiä. Muita kilpailutuksessa huomioitavia seikkoja esimerkinomaisesti:

- Kooltaan merkittävä sanktio, jos palvelun tuottaja poikkeaisi sovitusta palvelusisällöstä tai palveluihin pääsyn aikarajat ylittyisivät
- ESH-kannustin, joka voidaan laskea esim. keskimääräisistä Kaavin erikoissairaanhoidon kustannuksista aikaperiodi valiten, verrokki-kuntiin verraten tms.
- Uuden tehostetun palveluasumisen asiakaspaikkamäärän määrittely
- Ateriapalvelujen tuottaminen
- Työterveyshuollon järjestäminen

Ehdotus: 1) Pyydetään tarjoukset edellä kuvatun ja myöhemmin tarkemmin määriteltävien sote-palveluiden ulkoistuskilpailutuksen suorittamisesta puolueettomalta kolmannelta osapuolelta, jolla on oltava näyttöjä vastaavan tyylisten prosessien läpiviennistä.

2) Koska ulkoistus voisi alkaa aikaisintaan vuoden 2019 alusta, kunnanhallitus esittää valtuustolle edellä mainituin perustein, että Kaavin kunta eroaa perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteristä vuoden 2019 alusta lukien.

./..

./..

3) Pyydetään tilintarkastajan näkemys mahdollisesti myytävien sote-kiinteistöjen kauppahinnan määrittämisestä, ja tarvittaessa tarjoukset hintamäärityksistä kuntien sote-kiinteistöihin perehtyneiltä tahoilta.

Päätös: Päätösehdotukset hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä: Hilikka Tiilikainen poistui esteellisenä kokouksesta asiankäsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi Antti Miettinen.

Valt § 87

Kohdat 1 ja 3 kuuluvat kunnanhallituksen ja kohta 2 valtuuston päätösvaltaan.

Päätös: Päätösehdotukset hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä 1: Tämä asia käsiteltiin ennen asiaa 4.

Pöytäkirjamerkintä 2: Valtuutetut Jorma Räsänen, Hilikka Tiilikainen ja Jukka Voutilainen sekä kunnanjohtaja Ari Sopanen poistuivat esteellisinä kokouksesta asiankäsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kunnanjohtaja Ari Sopanen esitteli asian taustaa ja poistui ennen asian käsittelyä ja päätöksen tekoa. Puheenjohtajana toimi 2. varapuheenjohtaja Kaija Julkunen. Valtuutetun Jorma Räsänen sijaan asian käsittelyyn ja päätöksen tekoon osallistui varavaltuutettu Teijo Hassinen.

Pöytäkirjamerkintä 3: Johanna Kosloff jätti päätökseen eriävän mielipiteen kirjallisena.

Valt. liite n:o 36.